

**OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIEŃ DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU ZASAD WYKONYWANIA
ZAWODU LUB ZASAD ETYKI**

(EGZAMIN ADWOKACKI – 24 KWIETNIA 2026 r.)

Przy rozwiązaniu zadania egzaminacyjnego zastosowanie znajdują:

1. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz.1564 i z 2025 r. poz. 1172).
2. Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej - dalej jako „KEA”) uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką 10 października 1998 r. (uchwała nr 2/XVIII/98), tekst jednolity - załącznik do uchwały nr 403/2023 Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeksu Etyki Adwokackiej).

Zdaniem Zespołu do przygotowania zadań na egzamin adwokacki, w sporządzonej opinii prawnej zdający, mając na względzie interes publiczny, powinien ocenić zachowanie adwokata Marka Kowalskiego z punktu widzenia obowiązujących zasad wykonywania zawodu adwokata i zasad etyki oraz wskazać ich naruszenia, zwracając przy tym uwagę na następujące kwestie:

I. Naruszenie nakazu unikania konfliktu interesów, tj. § 22 lit. a KEA, albowiem adwokat Marek Kowalski przyjął od Ksawerego Nowaka pełnomocnictwo do reprezentowania go w sprawie o rozwód, w sytuacji gdy wcześniej udzielił w tej samej sprawie pomocy prawnej Annie Nowak w trakcie udzielanej jej wspólnie z mężem porady prawnej.

Zasada wyrażona w § 22 lit. a KEA jest jedną z najważniejszych zasad postępowania adwokata, budującą stosunek zaufania pomiędzy klientem a adwokatem. Dla bytu przewinienia dyscyplinarnego nie ma znaczenia zakres udzielonej pomocy ani to, czy adwokat wiedzę uzyskaną przy udzielaniu pomocy prawnej wykorzystał. Sam fakt bowiem udzielała przez adwokata pomocy stronie przeciwnej podważa zaufanie do niego, jak i narusza interesy adwokatury.

II. Naruszenie zasady lojalności i koleżeństwa oraz zakazu kontaktowania się z przeciwnikiem procesowym z pominięciem jego pełnomocnika, tj. § 31 i 32 KEA poprzez

nawiązanie przez adwokata Marka Kowalskiego kontaktu bezpośrednio z Anną Nowak i zaproponowanie jej spotkania w celu przeprowadzenia pertraktacji ugodowych w sprawie o rozwód z pominięciem ustanowionego w sprawie pełnomocnika w sytuacji, w której adwokat Marek Kowalski z doręczonej mu odpowiedzi na pozew o rozwód posiadał wiedzę o tym, że pozwaną w sprawie reprezentuje profesjonalny pełnomocnik oraz poprzez zorganizowanie i uczestniczenie w odbywającym się w jego kancelarii spotkaniu stron postępowania – pertraktacjach ugodowych, w których nie brała udziału pełnomocnik pozwanej Anny Nowak.

§ 32 KEA uznaje za niedopuszczalną każdą formę porozumiewania się adwokata ze stroną przeciwną z pominięciem jej obrońcy lub pełnomocnika bez względu na cel i ideę, jaka leży u podstaw takich kontaktów, np. chęć doprowadzenia do zakończenia sprawy, domówienie się co do sposobu zakończenia sporu. Przepis ma na względzie przede wszystkim ochronę interesu prawnego stron, a także wartość lojalności i koleżeństwa w relacjach zawodowych wyrażoną w § 32 KEA.

III. Naruszenie zasady poufności pertraktacji ugodowych, tj. § 33 KEA i ujawnienia tajemnicy zawodowej wynikającej z art. 6 ust. 1 ustawy - Prawo o adwokaturze i § 19 KEA poprzez ujawnienie na rozprawie rozwodowej w dniu 12 grudnia 2025 r. oświadczeń strony przeciwnej, tj. Anny Nowak co do wysokości alimentów na rzecz małoletnich dzieci stron, złożonych podczas spotkania w celu wypracowania ugodowego stanowiska w kancelarii adwokata Marka Kowalskiego i w jego obecności.

Zawarta w § 33 KEA zasada zakazuje adwokatowi ujawniania wszelkich pertraktacji ugodowych prowadzonych z jego udziałem i ma związek z zachowaniem tajemnicy zawodowej. Zakaz ujawnienia tajemnicy zawodowej ma charakter generalny. Prowadzone pertraktacje są objęte tajemnicą adwokacką i w każdym przypadku ich ujawnienie jest równoznaczne z ujawnieniem tej szczególnej tajemnicy (J. Naumann, „Zbiór Zasad Etyki i Godności Zawodu. Komentarz. Warszawa 2012, s. 352).

IV. Naruszenie zasad rzeczowości, umiaru oraz odpowiedzialności za redagowane pisma procesowe, tj. § 13, 14 i 16 i 17 KEA poprzez użycie w stosunku do Anny Nowak w skierowanym do sądu piśmie procesowym sformułowań „wyrachowana materialistka żądająca astronomicznych alimentów na rzecz małoletnich dzieci”. Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 ustawy - Prawo o adwokaturze, adwokat przy wykonywaniu zawodu korzysta z wolności słowa i pisma w granicach określonych przez zadania adwokatury i przepisy prawa, a nadużycie tej wolności, stanowiące ściganą z oskarżenia prywatnego zniewagę lub

zniesławienie strony, jej pełnomocnika lub obrońcy, kuratora, świadka, biegłego lub tłumacza, podlega ściganiu tylko w drodze dyscyplinarnej.

Zasady rzeczowości, o których mowa w § 13 KEA, odnoszą się do sposobu wypowiedzi, które adwokat formułuje – w mowie albo na piśmie – wykonując czynności zawodowe. Wypowiedzi te powinny być konkretne, zwięzłe, a także pozbawione argumentacji nacechowanej emocjami, argumentami ad personam, treściami zniesławiającymi czy znieważającymi. Pisma nie mogą naruszać godności adresata. Adwokat wykonując czynności zawodowe i korzystając z wolności słowa, mając na uwadze normy prawne zawarte również w § 14, 16 i 17 KEA winien zachować umiar, współmierność i oględność wypowiedzi.

V. Naruszenie nakazu powinności rezygnacji z prowadzenia sprawy przeciwko osobie, z którą ma poważny zatarg osobisty, tj. § 48 KEA. Zgodnie z przywołanym przepisem adwokat powinien zrezygnować z prowadzenia sprawy przeciwko Annie Nowak, w sytuacji gdy doszło pomiędzy nim a pozwaną do poważnego zatargu osobistego, wywołanego przez samego adwokata i będącego skutkiem natarczywego zachowania adwokata Marka Kowalskiego w stosunku do Anny Nowak na gruncie osobistym.

Adwokat, jako profesjonalista, powinien być pozbawiony emocjonalnego stosunku do prowadzonej sprawy, klienta czy przeciwnika procesowego, którego podstawą byłby „poważny zatarg osobisty”. Nie ma przy tym znaczenia, czy zatarg ujawnił się przed podjęciem sprawy, czy w toku postępowania, istotne jest to, aby dotyczył sfery osobistej adwokata i był poważny. Definiując zatarg należy przyjąć każde zachowanie adwokata, które doprowadza do sprzeczności interesów między adwokatem a przeciwnikiem procesowym skutkujące niechęcią wobec siebie stron konfliktu czy skrajnością postaw. Zatarg ma mieć charakter osobisty, a zatem odnosić się do interesu adwokata, a nie interesów, które on reprezentuje zawodowo.

VI. Naruszenie zasady okazywania szacunku władzom samorządu adwokackiego i udzielania wyjaśnień na wezwanie władz samorządu, tj. § 61 i 64 KEA poprzez nieudzielenie przez adwokata Marka Kowalskiego odpowiedzi na wezwanie Dziekana w związku ze skargą Anny Nowak, co stanowi przejaw braku szacunku.

Samorząd adwokacki działa w interesie całej społeczności zawodowej. Adwokat obowiązany jest okazywać szacunek władzom samorządu adwokackiego, również poprzez stawianie się na każde wezwanie władz, chyba że usprawiedliwi swoje niestawiennictwo, a także poprzez udzielenie władzom adwokatury żądanych wyjaśnień w określonym terminie.